

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1985

BRNO 1987

bylo poměrně málo. Nejvíce keramiky bylo v hnědé vrstvě s hroudami světlé spraše, která vyplňovala celou horní část objektu. U těchto zásobních jam předpokládáme - a nálezová situace to potvrzuje i zde - krátkou funkční dobu a rychlé zasypaní. Nálezový soubor potom ve většině případů představuje časově uzavřený jednotný celek, reprezentující současně se vyskytující prvky sídlištního inventáře. I v našem případě je to především keramika. Mimo chronologicky poměrně málo citlivé tvary hrubší keramiky bylo ze souboru rekonstruováno několik amfor, misek a šálek z vrcholného období slezského úseku vývoje lužické kultury.

Dále byl ovzorkován větší zahloubený objekt se zlomky keramiky a kachlů z raného novověku /snad hnojiště/.

Literatura:

- Gurlitt, W. 1888: Das Urnenfeld von Bornstendorf, MCC XIV, 122 - 124, Wien.
Knies, J. 1892: Prähistorische Funde bei Bořitow, ČVMSO IX, 8 - 16, 50 - 53, 96 - 97.
Nekvasil, J. 1974: Sídlíště lužické kultury v Bořitově /okr. Blansko/, PV 1973, 29 - 30, tab. 24 - 28.
Ondráček, J. 1974: Zachraňovací výzkum v Bořitově /okr. Blansko, PV 1973, 118.

Retungsgrabung in Bořitow /Bez. Blansko/. Im südlichen Teil des Dorfes wurde wiederum bei einem Hausbau eine Polykultur-Siedlung gestört, die bereits aus dem vorigen Jahrhundert bekannt ist /J. Knies 1892, 8 - 10/. Bei der Gaseinführung in der Gemeinde stellte J. Nekvasil im Jahre 1973 Objekte aus verschiedenen Entwicklungsabschnitten der Lausitzer Kultur fest. Im April 1985 hat man hier weitere Objekte erfasst, Objekt I/85 war der Rest einer kesselförmigen Grube mit Keramik aus dem zweiten Drittel des 13. Jahrhunderts. Objekt II/85 war eine konisch untertiefte Vorratsgrube mit reichen keramischen Funden, dem gipfelnden Zeitraum des schlesischen Abschnittes der Lausitzer Kultur angehörend, Bei der Grabung wurden auch Proben aus einem grösseren eingetieften Objekt aus dem frühen Mittelalter /vielleicht Düngerstätte/ entnommen.

NÁLEZY NA HRADISKU U RÁJCE - JESTŘEBÍ /okr. Blansko/

Antonín Štřof, Muzeum Běskovice

V jarních měsících r. 1985 upozornil ing. Z. Musil z Rájce - Jestřebí pracovníky muzea na nálezy v místní trati Hradisko. Je to ostrožna vyběhající do inundačního území levého břehu Svitavy. Na jejích jižních svazích - kam až zasahuje dnešní zástavba - našel ing. Musil několik zlomků keramiky. Mimo anonymní a všudepřítomnou pozdně středověkou a novověkou keramiku si zaslouží pozornost několik střípků, které lze na základě geometrické výzdoby a tuhové úpravy povrchu zařadit do slezského úseku vývoje lužické kultury. Na ostrožně samé, na jejím nejzajímavějším bodě, zjistil orbou zachycenou rohovou část zděné budovy. Při sběru nebyl bohužel získán žádný další materiál. Patrně je to zbytek jedné z rájeckých tvrzí /jak by napovídala i místní název/.

Funde auf Hradisko bei Rájec - Jestřebí /Bez. Blansko/. Auf der Sporenlage Hradisko stellte Ing. Z. Musil ein durch Ackerung gestörtes gemauertes Objekt fest, vielleicht eine von den zwei angeführten Rájecer Festen. Am Fusse des Südhanges der Sporenlage fand er Keramikbruchstücke aus dem schlesischen Abschnitt der Lausitzer Kultur.

NÁLEZY ZE SBĚRŮ A ZÁCHRANNÝCH AKCÍ MUZEA VYŠKOVSKA /okr. Vyškov/

Ondrej Šedo, Muzeum Vyškovska Vyškov

V průběhu r. 1985 pracovníci Muzea Vyškovska a dobrovolní spolupracovníci muzea uskutečnili povrchové sběry na několika lokalitách nebo zachraňovali materiál ze zničených objektů.

Drnovice

Při povrchovém průzkumu v trati Budonice zjistil M. Daněk, spolupracovník muzea, porušený objekt. Hlubokou orbou byla na okraji většího sídliště zničena část žlábků zahloubených do sprašového podloží. Žlábků měl hrotité dno zasahující 60 cm od povrchu. Z výplně pochází zlomek tkalcovského závaží, přesešlená keramika plátenické kultury.

Luleč

Při úpravách svahu podél místní komunikace procházející v blízkosti nové školky byly sledovány zásahy do terénu a ovzorkovány zničené objekty. Na velké ploše v blízkosti nejvyšší části táhlého návrší je výrazná vrstva z mladší doby bronzové a pod ní vrstva z neolitu s nálezy kultury s moravskou malovanou keramikou, překrývající sterilní humózní hlínu na sprašovém podloží.

Těsně pod povrchem byla zjištěna zahloubená část pece se dvěma kanálky oddělenými pilířem. Ve výplni nebyly nálezy, datování umožňuje jen keramika z 13. stol., nalezená v okolí objektu. Vrstva z mladší doby bronzové byla velmi chudá na nálezy, výraznější střepy pocházejí pouze z profilu sídlištní jámy. Malé množství keramiky ztěžovalo přesnější datování spodních částí pecí ve vrstvě s moravskou malovanou keramikou. Měly různou konstrukci, výmaz vytvářela vypálená hlína, nebo byla jeho součástí také vrstva drobných kamínků. Do podloží zasahovala spodní část současné jámy kruhového půdorysu s rovným dnem.

Nemojany

Při průzkumu lesního terénu na západ od údolí potoka Rakovec na rozhraní katastrů Nemojan a Pístovic nalezl P. Smejkal, spolupracovník muzea, několik střepů. Pocházejí z dosud neznámé zaniklé středověké vesnice a můžeme je datovat do 14. - 15. století.

Pustiměř

Z roku 1984 zůstal na ploše stavby sportovního hřiště v blízkosti bývalé cihleny v Pustiměři neprozkoumaný halštatský hrob. Zbytek hrobové jámy s obdélným půdorysem zaplňovaly kameny vmáčkuté při přechodu těžkých stavebních mechanismů mezi nálezy. Na dně, poblíž středu objektu ležely spálené kosti, bronzový náramek, jantarové korálky, železné zlomky pocházející nejspíš ze spony a železný nůž. Keramika utrpěla tlakem kamenů natolik, že nebylo možné rozlišit jednotlivé kusy, část byla proměněna na písčitou hmotu.

Velešovice

Díky pomoci pracovníků Okresního archivu a Historického muzea ve Slavkově byla získána keramika, sebraná dětmi ze Základní školy ve Velešovicích. Nálezy pocházejí ze sídliště ležícího na úpatí svahu na levém břehu potoka Rakovec, západně od obce. Většina náleží mladší době bronzové /kultura velatická/ a době římské.

Vyškov

Ve výkopech pro kanalizaci na Pivovarské ulici na východním okraji středověkého Vyškova našli dělníci v kulturní vrstvě téměř nepoškozenou nádobu, kterou odevzdali pracovníkům muzea. Byla vyrobena z tuhého materiálu, tělo a okraj jsou zdobeny pásy táhlých vícenásobných vlnic a svazky obvodových rýh. Můžeme ji datovat do 13. století.

Lesefunde und Rettungsaktionsergebnisse des Vyškovter Museums /Bez. Vyškov/. Im Gelände des Bezirkes Vyškov wurde bei Oberflächenuntersuchungen eine Besiedlung aus der jüngeren Bronzezeit /Velaticer Kultur/ und aus der römischen Kaiserzeit in Velešovice und ferner eine mittelalterliche Dorfwüstung in Nemojany festgestellt. Bei Terrainherrichtungen wurde ein Herd und Objekte aus dem Neolithikum /Kultur mit mährischer bemalter Keramik/, aus der jüngeren Bronzezeit und dem Mittelalter /13. Jahrhundert/ in Luleč, ein Fundamentgräbchen auf der Siedlung der Platénicer Kultur in Drnovice und ein Grab aus der Hallstattzeit in Pustiměř beschädigt. Aus den Aushuben im Raume der mittelalterlichen Stadt Vyškov stammt ein Gefäß aus dem 13. Jahrhundert.

TERÉNNÍ ARCHEOLOGICKÝ PRŮZKUM NA ZNOJEMSKU /okr. Znojmo/

Jaromír Kovárník, Jihomoravské muzeum Znojmo

Při terénním archeologickém průzkumu Znojemska byly ve většině případů získány nálezy z míst, kde byly prováděny výkopové a stavební práce. Na některé archeologické artefakty upozornili spolupracovníci našeho muzea. Z povrchových sběrů byl získán archeologický materiál z mladšího paleolitu, neolitického stáří, z doby bronzové, starší doby železné a ze středověku.

Bohutice /okr. Znojmo/

Další lokalita na katastrálním území obce se nachází asi 700 m severovýchodně. P. Štefka z Bohutic zde našel železné kopí.

V trati U Michala asi 500 m jižně Bohutic našly děti 3 části skleněných perel s modrobílými očky. Všechny tři zlomky nesou stopy žáru. Dále se zde vyskytla téměř celá nádobka s vkleslým dnem, která má lahovitý tvar. Uvedené nálezy náležejí do doby laténské.¹

Čížov /okr. Znojmo/

V geologické lokalitě s traťovým názvem Ledové sluje asi 2 500 m západně od obce na levé straně řeky Dyje byla v puklině nalezena část keramického tvaru, který byl uvnitř opatřen glazurou zelenavé barvy. Vnější povrch má světlučervenou až okrovou barvu. Nález můžeme rámcově datovat do 17. století.

Horní Břečkov /okr. Znojmo/

Z katastrálního území Horního Břečkova pochází nález celého kamenného sekeromlatu, který má pouze

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1985

- Vydává : Archeologický ústav v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor : akademik Josef Poulík
Redaktoři : Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková, Dr. J. Unger
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : A. Krechlerová
Na titulním listě : bronzová spona z Kostic
Tisk : Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov,
provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis : 450 kusů - neprodejné